

**SOCJALIZACJA
I WPŁYW
SPOŁECZNY**

**JANUSZ
KORZENIOWSKI**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania wiedzy o społeczeństwie w szkole podstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty.

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Marta Milewska
Recenzja merytoryczna – Jan Bielecki
dr Beata Rola
dr Kazimierz Waluch
Urszula Borowska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons – Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Tytuł lekcji:

Socjalizacja i wpływ społeczny

Klasa – czas trwania lekcji

I liceum/IV technikum – 45 minut

Cel ogólny (główny)

- Uświadomienie psychologicznych uwarunkowań procesu socjalizacji i kształtowania postaw.

Cele operacyjne (szczegółowe)

Uczeń:

- wyjaśnia pojęcia: *postawa, behawioryzm, uleganie, identyfikacja, internalizacja, konformizm, nonkonformizm, oportunizm, ambiwalencja, wpływ społeczny, socjotechnika*;
- omawia komponenty postaw;
- wykazuje wpływ różnych źródeł socjalizacji na kształtowanie prospołecznych postaw;
- wyjaśnia mechanizmy procesów zmiany postaw;
- wymienia zalety i wady zachowań konformistycznych i nonkonformistycznych;
- podaje przykłady wpływu społecznego w różnych dziedzinach życia;
- wyjaśnia klasyczne psychologiczne reguły wpływu społecznego.

Metody/formy pracy

Wykład, rozmowa nauczająca, burza mózgów, dyskusja „za i przeciw”.

Środki dydaktyczne

Podręcznik, materiały źródłowe.

Opis przebiegu lekcji

- A. Nauczyciel zapoznaje uczniów z tematem i celami lekcji.
- B. Nauczyciel przedstawia i wyjaśnia komponenty postaw: poznawczy, emocjonalno-oceniający i behawioralny.
- C. Nauczyciel wyjaśnia formy procesu zmiany postaw: uleganie, identyfikację, internalizację.
- D. Uczniowie podają przykłady postaw, które wspomagają rozwój współczesnego społeczeństwa i służą budowaniu dobrych relacji między ludźmi.
- E. Uczniowie sporządzają katalog nieakceptowanych przez siebie postaw.
- F. Nauczyciel prowadzi rozmowę nauczającą na temat wpływu źródeł socjalizacji na kształtowanie prospołecznych postaw.

- G. Uczniowie w dyskusji „za i przeciw” przedstawiają zalety i wady zachowań konformistycznych i nonkonformistycznych.
- H. Uczniowie w dyskusji panelowej wyjaśniają psychologiczne reguły wpływu społecznego: wzajemności, społecznego dowodu słuszności, lubienia i sympatii, wpływu autorytetu, niedostępności, zaangażowania i konsekwencji oraz wykazują na przykładach powszechność takich sytuacji.

Komentarz metodyczny

Zaproponowane w ramach lekcji metody nauczania kształcą u uczniów:

- umiejętność wymiany poglądów,
- umiejętność krytycznego odczytywania i wartościowania tekstów źródłowych,
- umiejętność wartościowania i zapisu informacji.

Uczniowie szczególnie uzdolnieni powinni wystąpić w roli ekspertów wyjaśniających reguły wpływu społecznego.

Kryterium doboru sposobów pracy z uczniami o **specjalnych potrzebach edukacyjnych** stanowić będzie orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, zawierające informacje i zalecenia określające charakter dostosowania wymagań psychologicznych i pedagogicznych do specyfiki niepełnosprawności danego ucznia.

Aby proces dydaktyczny był prawidłowo organizowany, nauczyciel musi dostosować metody i formy pracy z uczniem do jego możliwości i umiejętności uwarunkowanych dysfunkcjami lub sytuacją społeczną. Przykładowe działania, które nauczyciel powinien uwzględnić, zostały przedstawione w autorskim programie nauczania Współczesne społeczeństwo.